

Boeren staan klaar om voorjaarswerk eindelijk af te ronden: groeiachterstand onvermijdelijk

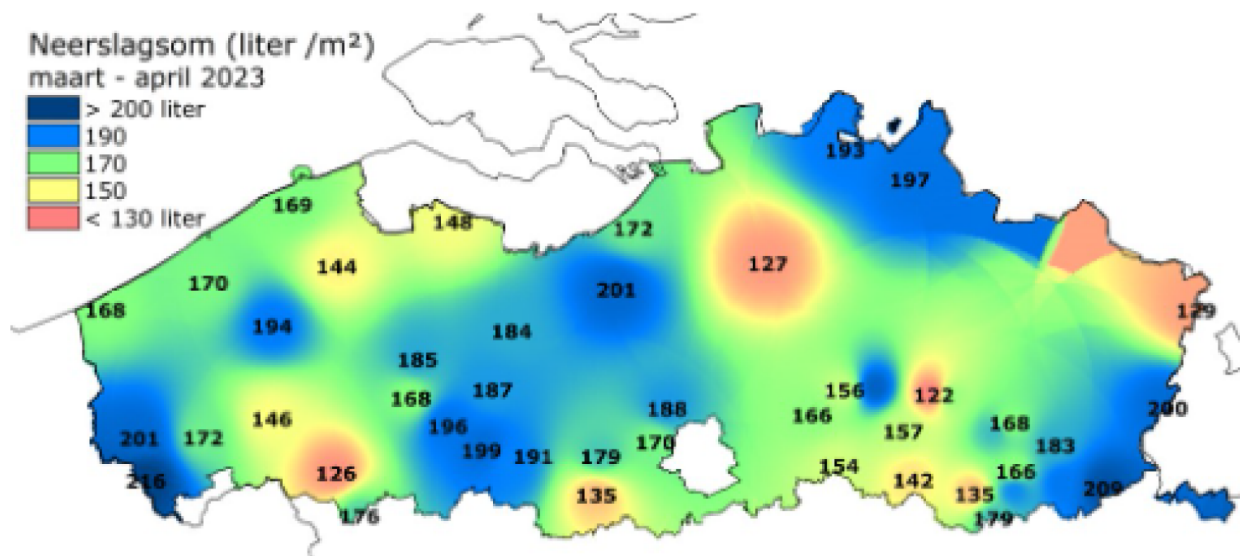
Heel wat akkerbouwers en telers van vollegrondsgroenten staan klaar om eindelijk de voorjaarswerkzaamheden tot een goed einde te brengen. Door het aanhoudend natte en koude weer hebben die grote vertraging opgelopen. Zowat voor alle gewassen is het nu al duidelijk dat er een groeiachterstand is. Dat vertaalt zich onherroepelijk in een lagere opbrengst, horen we bij verschillende organisaties. Percentages zijn er nog niet op te kleven, veel hangt af van wat de rest van het groeiseizoen brengt.

🕒 16 MEI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 17 MEI 2023 13:45

Lees meer over:
klimaat

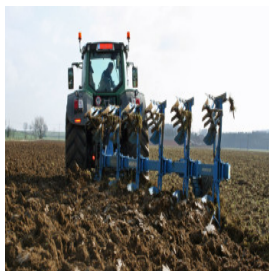
In maart viel overal in Vlaanderen opvallend meer neerslag dan normaal en ook april was koud en nat. Volgens het Proefcentrum voor de Aardappelteelt (PCA) noteerde het KMI in maart 127 mm neerslag in Ukkel. Dat is meer dan het dubbele van de normale waarde van 59 mm voor deze maand in heel de periode 1991-2020. Voor april ging het om een gemiddelde neerslaghoeveelheid van 132 mm. Dat gemiddelde verhult een aantal extremen. Zo wijst het PCA erop dat eigen metingen uitwijzen dat het in de regio Diest-Bekkevoort om 122 mm ging, terwijl in het Heuvelland maar liefst 216 mm viel. Ook in de maand mei viel al

Bron: PCA (Metinet 2023)

Die uitzonderlijke weersomstandigheden hebben onvermijdelijk impact op de typische veldwerkzaamheden van de Vlaamse land- en tuinbouwers in het voorjaar: bemesten, grondbewerking, zaaien en planten. Afhankelijk van de regio, van de bodem en het gewas zijn al een aantal werkzaamheden gebeurd, andere landbouwers moeten als het ware nog van start gaan. Dat is echt wel uitzonderlijk aangezien we momenteel half mei zijn. Gemiddeld genomen vallen de voorjaarswerkzaamheden in de periode half maart tot half mei.

Maar dat is niet het enige probleem waar de landbouwers tegenaan botsen. Waar in andere seizoenen vooral teelt per teelt wordt afgewerkt, is het volgens Boerenbond dit jaar perceel per perceel, afhankelijk van welke percelen eerst bewerkbaar zijn. “Waar vroeger eerst bieten werden gezaaid, dan aardappelen geplant en daarna de maïs kwam, kijkt men nu naar de percelen en waar men het veld op kan en gaat men daar aan de slag. Dit is absoluut niet efficiënt, bijvoorbeeld naar vervolgwerkzaamheden zoals onkruidbespuitingen toe”, vertelt Nele Kempeneers. Boerenbond verwacht ook dat de oogstwerkzaamheden in het najaar later zullen zijn, wat dan weer problemen kan geven met de weersomstandigheden en men ook dichterbij de deadlines voor het inzaaien van vanggewassen komt.

duiding

Nat voorjaar bezorgt loonwerkers en boeren slapeloze nachten

25 APRIL 2023

Aardappelen: helft van areaal moet nog geplant worden

Het is ondertussen half mei en uit gegevens van het PCA blijkt dat er nog veel moet gebeuren op het veld. “Vorig jaar stonden de vroege aardappelen op dit moment al ruim bloempotgrootte boven de grond. Vandaag moeten er nog vroege aardappelen worden geplant”, klinkt het. Over heel Vlaanderen schat het proefcentrum dat de helft van het aardappelareaal geplant is. Al varieert het wel naargelang de regio. In het westen wordt het uitgeplante areaal geschat op 30 procent, in het oosten op 70 procent.

Het PCA wijst erop dat er de voorbije 20 jaar wel eens laat werd geplant omwille van een onderbreking in de voorjaarswerkzaamheden, maar zelden gingen de vroege rassen zo laat in de grond als dit jaar. Sinds 1 mei werd hier en daar een goede start genomen, heeft het PCA vastgesteld, maar een paar dagen later lagen die werkzaamheden alweer stil door nieuwe regen. Nu er eindelijk zicht is op een langere droge periode zouden de aardappeltelers weldra wel het planten kunnen afronden. Maar toch leeft de vrees dat er stilaan te weinig groeidagen zullen zijn, zeker voor de late aardappelen. “Minder groeidagen betekent minder mogelijkheden om tot topopbrengsten te komen, tenzij men het gewas in oktober langer laat doorgroeien maar dat houdt dan weer risico's in voor de oogst”, zo meent het proefcentrum. Belgapom, de Belgische federatie van de aardappelverwerkers en -handelaars, wijst erop dat men op dat vlak in Nederland al met de handen in het haar zit. “In bepaalde regio's is het

daar nu al verboden om nog na 1 oktober nog te rooien. Gelukkig hebben we dit in Vlaanderen kunnen vermijden”, zegt CEO Christophe Vermeulen.

Deze situatie zal zich volgens hem laten voelen op de markt. “Er liggen vandaag nog wel aardappelen in voorraad van vorig seizoen, maar het gaat vooral om gecontracteerde volumes. Het aanbod op de vrije markt is beperkt en dat uit zich al in de historisch hoge prijzen van 400 tot 450 euro per ton”, aldus Vermeulen. Hij vreest dat er in juli, bij de overgang van de oude naar de nieuwe oogst, tekorten kunnen ontstaan. “De huidige voorraden raken sneller op dan in andere jaren en de nieuwe oogst zal historisch laat vallen. Dat zal voor een spanningsveld zorgen, maar de meeste fabrieken zijn hierop wel voorbereid en hebben zich ingedekt.”

Suikerbieten: groeiachterstand van drie weken

De Belgische Confederatie van de Belgische Bietplanters (CBB) heeft een goed zicht op de stand van zaken van de uitzaai van suikerbieten in ons land. Ook hier is een verschil tussen het oosten en het westen van het land op te merken. “Bij de telers van Iscal die vooral in het westen van ons land gesitueerd zijn, is nog maar 62 procent van het areaal uitgezaaid. Al verbergt dit gemiddelde duidelijke verschillen: In de regio rond Poperinge gaat het om 25 procent, terwijl de veldwerkzaamheden in de polders zo goed als afgerond zijn”, vertelt Bruno De Wulf, secretaris-generaal van CBB. Ook in het oosten van het land, waar vooral de telers van Tiense Suiker gevestigd zijn, is al 97 procent uitgezaaid.

“Uit statistische gegevens weten we dat je opbrengst begint te verliezen wanneer je zaait na 10 april

Bruno De Wulf - Secretaris-generaal CBB

Van het totale Belgische areaal van iets meer dan 55.000 hectare moet volgens CBB nog 8.000 hectare met suikerbieten ingezaaid worden. “In de meeste regio’s is het zaad nat in de grond gegaan en komen de bieten al heel goed uit”, zegt De Wulf die erop erkent dat er in een beperkt aantal regio’s intussen wateroverlast is geweest die voor schade heeft gezorgd, maar dat het getroffen areaal in percentages beperkt is.

Gemiddeld genomen heeft de suikerbietenteelt in ons land een achterstand van drie weken. “Die vertraging gaat impact hebben op de opbrengst”, meent De Wulf. “Uit statistische gegevens weten we dat je opbrengst begint te verliezen wanneer je zaait na 10 april.” Voor suikerbieten is het niet altijd mogelijk om ze langer te laten doorgroeien. Het zijn de fabrieken die de leverdata van de telers bepalen. “We hebben al contact gehad met Iscal en daar lijkt men van plan om de campagne later te laten starten als de suikerbieten echt minder opbrengen. Wellicht gaat het om een verschuiving van een tiental dagen, van 15 september naar 25 september”, klinkt het bij CBB.

Maïs: in Kempen nog weinig ingezaaid

Op de Hooibeekhoeve, waar ook het Centrum voor Voedergewassen (LCV) zijn vaste stek heeft, is men dinsdag pas gestart met de zaai van de eerste maïs. “Enkel op de droogste percelen. Op de nattere percelen moet nog alles gebeuren: bemesten, ploegen en zaaien. Dat is wellicht bij heel wat boeren nog aan de orde”, zegt LCV-coördinator Gert Van de Ven. Ook hij ziet weer een onderscheid in regio’s. In het zuidelijke en oostelijke deel van Vlaanderen is het grootste gedeelte van de maïs ingezaaid, terwijl in het westen van het land een veel wisselvalliger beeld is te zien. In de Kempen moet dan weer nog heel wat gebeuren.

Voorspellingen over de opbrengst wil Van de Ven niet doen. “Alles hangt af van het weer dat we nog krijgen. Gaan we 2021 achterna en blijft het bijzonder nat, dan kunnen heel wat planten verzuipen. Wordt het vanaf nu warm en droog, dan zal de maïs die in natte omstandigheden is gezaaid heel snel gaan groeien waardoor hij vergeet wortels te maken. Dat kan zich, net als 2018, later dan wreken in de kolfzetting”, stelt hij.

Vollegrondsgroenten: opbrengstderving, kwaliteitsverlies en logistieke problemen

Ook de vollegrondsgroentetelers volgen met argusogen het weerbericht. “Het is net de omgekeerde situatie als vorig jaar, toen het voorjaar droog en warm was”, zegt Luc Dewaele, key accountmanager bij telerscoöperatie Ingro. “We krijgen nu te maken met late plant- en zaaitijden. Dat heeft grote gevolgen. Zo zullen enkele dubbele oogsten wegvallen. Late oogsttijden kunnen ook zorgen voor slechtere kwaliteit, wat dan weer kan zorgen voor minder opbrengsten”, verduidelijkt hij.

Bovendien hebben telers vaak al planten besteld, maar die kunnen door het slechte weer niet geplant worden. “Vooral spinazie en de eerste vrucht bloemkool hebben nu veel last van deze omstandigheden. De reacties bij onze leden zijn gemengd, van grote ongerustheid tot afwachten. In elk geval niet positief”, aldus Dewaele.

“Dit jaar is nog maar eens duidelijk geworden dat kalenderlandbouw geen optie voor de toekomst is

Noémi Van Bogaert - Algemeen secretaris VEGEBE

Eenzelfde verhaal is te horen bij VEGEBE, de federatie van de Belgische groenteverwerking en handel in industriegroenten. “De situatie is het ergst bij de voorjaarsspinazie”, vertelt algemeen secretaris Noémi Van Bogaert. “In vergelijking met andere jaren is maar de helft van het areaal op dit moment uitgezaaid. Als die zaaidatum opschuift, dan valt de oogst ook later. Die dreigt samen te vallen met die van de courgetten, bloemkolen en erwten. Dat levert logistieke problemen op voor de verwerkende fabrieken.”

Maar ook bij erwten, wortelen en uien doen zich problemen voor. Ook voor die gewassen kan het zaaien of planten pas een stuk later gebeuren. Het opschuiven van de productiedata kan volgens Van Bogaert ook leiden tot opbrengst- en kwaliteitsverlies. “Het groeiseizoen bij vollegrondsgroenten is doorgaans al veel korter dan bij de typische akkerbouwteelten. Het is dus nog belangrijker dat zij kunnen profiteren van de goede groeidagen die we normaal gezien nu volop hebben.” Voor uien kan er volgens VEGEBE een probleem met de kwaliteit ontstaan wanneer zij niet lang genoeg in de grond kunnen blijven, want dat kan de bolvorming hypothekeren.

Het weer de komende dagen en maanden wordt dus echt cruciaal voor de vollegrondsgroentetelers. “In elk geval is het dit jaar nog maar eens duidelijk geworden dat kalenderlandbouw geen optie voor de toekomst is. De laatste vijf jaar zijn we telkens opnieuw geconfronteerd met extreme weersomstandigheden. Vandaag moeten telers perceel per perceel bekijken wat er kan. Een aanpak voor heel Vlaanderen werkt niet langer. Het beleid moet zich daarvan bewust zijn”, besluit Van Bogaert.

Uitgelicht

Loonwerkers verzoeken boeren om geduld en afstemming planning bij verlate voorjaarwerken

nieuws

Het natte voorjaarsweer heeft de agenda van de boeren overhoop gehaald waarbij veel activiteiten de komende weken samenkomen. De loonwerkersfederatie pleit woensdag in een per...

4 MEI 2023

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra